17. 12. 2003

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Dary a daně

S blížícím se koncem roku se stává víc než kdy jindy aktuální optimalizace daňové povinnosti. Tomu, jaká daňová zvýhodnění (ale i daňové povinnosti) s sebou poskytnutí (ale i přijetí) darů nese, je věnován následující text.

S blížícím se koncem roku se stává víc než kdy jindy aktuální optimalizace daňové povinnosti. Tomu, jaká daňová zvýhodnění (ale i daňové povinnosti) s sebou poskytnutí (ale i přijetí) darů nese, je věnován následující text.

Dárce

Aby mohl dárce o hodnotu daru snížit základ daně z příjmů, musí být splněny podmínky uvedené v § 15 odst. 8 zákona o daních z příjmů (pro fyzické osoby) nebo v § 20 odst. 8 téhož zákona (pro osoby právnické).

Uvedené podmínky lze – pro zjednodušení – rozdělit na kvalitativní a kvantitativní.

Kvalitativními podmínkami se rozumí obdarovaný subjekt a účel, ke kterému je dar určen. Tyto podmínky jsou pro fyzické i právnické osob shodné. V zásadě platí, že příjemcem daru musí být buď právnická osoba se sídlem na území České republiky nebo fyzická osoba s bydlištěm na území České republiky. Dar musí být poskytnut na financování vědy, školství, zdravotnictví ….(taxativní výčet viz citovaná ustanovení zákona o daních z příjmů). Důležité pak je, že je-li obdarovaným právnická osoba, není rozhodující předmět její činností a postačí, když je dar určen k financování v zákoně uvedených činností, když je ale obdarovaným fyzická osoba, je důležité, aby zařízení s předmětnou činností provozovala.

Kvantitativní podmínky – tj. minimální a maximální hodnotu darů (zohledněná při stanovení základu daně z příjmů) se pro fyzické a právnické osoby liší.

U fyzických osob musí minimální hodnota darů činit alespoň 1 000 Kč nebo převýšit 2 % ze základu daně. Fyzická osoba může základ daně snížit maximálně o 10 % ze základu daně.

Připomínám, že fyzická osoba může o hodnotu daru (splní-li výše uvedené podmínky) snížit základ daně bez ohledu na to, jakým dílčím základem (resp. jakými dílčími základy) je tvořen. Mýtem tedy je, že daňové zvýhodnění v případě darů se týká pouze podnikatelů. Stejnou možnost mají pochopitelně i fyzické osoby – zaměstnanci či fyzické osoby s příjmy z pronájmu ev. z ostatních příležitostných či nahodilých činností.

Právnické osoby mohou snížit základ daně v případě, kdy hodnota daru (pozor, na rozdíl od fyzických osob se jedná o hodnotu jednoho daru a ne o hodnotu všech darů!) činí alespoň 2 000 Kč. Maximálně pak lze odečíst 5 % ze základu daně (sníženého o ztrátu či reinvestiční odečet).

Ještě pro rok 2003 platí (viz přechodná ustanovení zákona o daních z příjmů) další zvýhodnění v případě, kdy je dar určen na financování odstraňování následků povodní a záplav v České republice v roce 2002. V těchto případech lze snížit základ daně o dalších 10 % u fyzických, resp. 5 % u právnických osob.

Obdarovaný

Dar je – až na výjimky – předmětem daně darovací. Pouze v situaci, kde je obdarovaným fyzická osoba a dar je přijat v souvislosti se zaměstnáním nebo s výkonem podnikatelské činnosti (nejedná-li se o provoz školských či zdravotnických zařízení nebo zařízení na ochranu zvířat) je dar předmětem daně z příjmů.

V ostatních případech, kdy je dar předmětem daně darovací to však ještě neznamená, že je nutno daň platit. Existuje celá škála osvobození od této daně. Pozor ovšem, většinou je nutno osvobození uplatnit v daňovém přiznání. Podrobná analýza je však nad rozsah tohoto pojednání a proto případné zájemce odkazuji na ustanovení § 19 a § 20 zákona o dani dědické, darovací a z převodu nemovitostí.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Soudní dvůr EU upřesnil dosah pravidla proti zneužívání ve směrnici o mateřských a dceřiných společnostech (rozsudek NEO GROUP)
- Společné dohledové priority ESMA, EBA a EIOPA pro rok 2027
- Nové pojetí úvěruschopnosti spotřebitele?
- Plánované změny v oblasti merger control
- Co zkoumají úřady v případě zneužití holdingu? Aktuální judikatura
- Bez kontroly a bez sankcí? Daňové echo zaznělo už pošesté a mění přístup Finanční správy k daňovým chybám
- Manažerské služby pod přísným dohledem finanční správy
- Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíce červenec a srpen 2026
- Přijetí eura pohledem oceňování podniků: Co by se změnilo ve znalecké praxi?
- Finanční služby na dálku: co přinese nová úprava a co znamená pro investiční společnosti a obchodníky s cennými papíry?
- Pozemkové restituční náhrady a role znalce, když se hodnota majetkové křivdy přepočítává po desetiletích